

R O M Â N I A
Avocatul Poporului

Str. George Vraca, nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

Telefon: +40-21-312.71.01, Fax: +40 – 21-312-49-21 E-mail: avp@avp.ro
Tel.dispecerat: +40 -21-312-71.34 Email petiții: petiti@avp.ro

Domnului Mihai Nicolae UCA
Inspector general de stat adjunct
Inspeția Muncii

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATOR GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 1488...../...24..FEB.2025

R E C O M A N D A R E

nr. 21 din 24. FEB. 2025

Presă centrală a transmis faptul că ITM București a derulat până la finele anului 2024 o campanie de informare privitoare la eliberarea adeverințelor de vechime¹. Acest demers a venit în întâmpinarea angajatorilor și altor deținători de arhive, salariaților sau foștilor salariați și le-a oferit detalii despre prevederile legale care reglementează eliberarea acestor documente.

Am reținut de interes, în ceea ce privește dispozițiile constituționale garantate prin art 47 și art 52 alin (1) faptul că:

- *în situația când fostul angajator nu mai există, adeverințele se solicită în scris: unității care a preluat arhiva acestuia, în cazul angajatorilor cu capital de stat și mixt; inspectoratului teritorial de muncă în a cărui rază teritorială a avut sediul social angajatorul, în cazul angajatorilor privați, în schimbul unei taxe de 20 lei/document;*
- *încălcarea de către angajator sau de către succesorul în drepturi a acestuia a obligației de a elibera adeverința de vechime constituie contravenție. Fapta se constată și se sanctionează de către Inspectia Muncii prin inspectoratele teritoriale de muncă.*

¹ <https://www.agerpres.ro/economic/2024/10/23/itm-bucuresti-deruleaza-pana-la-sfarsitul-anului-o-campanie-de-informare-privind-eliberarea-adeverintelor-de-vechime--1375321>

De asemenea, sunt importante termenele impuse de legiuitor pentru eliberarea adeverințelor solicitate și a căror respectare este, de asemenea, obligatorie.

În aplicarea dispozițiilor art 6 din Ordonanța Guvernului nr 33/2002 privind reglementarea eliberării certificatelor și adeverințelor de către autoritățile publice centrale și locale, *în cazul în care eliberarea certificatelor și a adeverințelor este supusă plășii anticipate a unor taxe stabilite prin reglementări legale, în cuprinsul acestora se va face mențiune cu privire la sumele încasate, precum și la modalitatea de plată.*

În raport cu condițiile mai sus menționate, pensionarul care solicită de la deținătorul de arhivă documentul de interes se poate afla în situația în care informațiile și compatibilitatea acestora cu legislația în vigoare să nu-i confere garanția valorificării efective a adeverințelor. *În acest fel, apare o nouă situație care creează diferențe de tratament în soluționarea cererilor pensionarilor.*

Celălalt aspect care vizează obligația impusă de lege pentru ca deținătorul de arhivă să elibereze adeverințele în termenele prevăzute de Legea nr 16/1996 a Arhivelor Naționale, republicată și a cărei nerespectare poate fi sancționată contraventional de Inspecția Muncii este, de asemenea, de interes. Referitor la această situație, una dintre nemulțumirile majore reclamate de petenții care au solicitat sprijinul Biroului teritorial Pitești, de-a lungul timpului, se referă la perioada îndelungată de aşteptare a obținerii documentelor cu valoare practică de la foștii angajatori care acum sunt societăți cu capital privat – în cele mai multe cazuri peste 1 an - dar și de la operatori cu capital de stat sau mixt.

În domeniul relațiilor de muncă, inspectorii de profil au competența de a verifica, printre altele, executarea, modificarea, suspendarea și încetarea activității persoanelor care desfășoară orice activitate în temeiul unui contract de muncă². **Potrivit art. 21 din Legea nr. 108/1999 privind organizarea și funcționarea Inspecției Muncii, republicată, persoanele fizice sau juridice controlate au obligația de a pune la dispoziția inspectorilor de muncă documentele și informațiile solicitate de către aceștia, necesare controlului ori cercetării evenimentului.**

Având în vedere aspectele prezentate Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, prin Biroul teritorial Pitești și a solicitat de la ITM Vâlcea clarificări.

ITM Vâlcea (răspuns nr. 13696/04.11.2024) ne-a comunicat că *în perioada ianuarie 2023-septembrie 2024 a fost înregistrat un număr de 329 solicitări pentru eliberarea de adeverințe de vechime; taxa de 20 de lei se achită doar în cazurile când datele solicitate sunt identificabile în evidența ITM Vâlcea; în ceea ce privește nerespectarea de către operatorii autorizați în prestarea de servicii arhivistice a obligației de a elibera adeverințe de vechime,*

² Vezi: <https://www.inspectiamuncii.ro/documents/924052/924448/Legislatie+RM.pdf/df2a722d-4f12-4fac-9567-6598e70c97c4>

aceasta se constată și se sanctionează de către Arhivele Nationale/Serviciile județene ale acestora.

Constatăm că, ITM Vâlcea nu a făcut nicio trimitere la dispozițiile art. 7 alin.(6) și art. 8 alin. (5) din HG nr. 905/2017 privind registrul general de evidență a salariaților legale potrivit cărora: “la solicitarea scrisă a salariatului sau a unui fost salariat, angajatorii sunt obligați să îi elibereze acestuia un extras din registru, datat și certificat pentru conformitate sau o adeverință care să ateste activitatea desfășurată de acesta, durata activității, salariul, vechimea în muncă și în specialitate, astfel cum rezultă din registru și din dosarul personal, **în termen de cel mult 15 zile de la data solicitării**”. *Încălcarea de către angajator sau de către succesorul în drepturi a acestuia, a obligației de a elibera adeverința de vechime constituie contravenție. Fapta se constată și se sancționează de către Inspecția Muncii prin inspectoratele teritoriale de muncă*”.

Conform celor afirmate în răspuns, ITM Vâlcea apreciază că această obligație incumbe Arhivelor Naționale sau Serviciilor Județene ale acestora.

În acest context, ne-am adresat la Inspecția Muncii pentru a obține următoarele clarificări: câte reclamații au fost înregistrate la inspectoratele de muncă, în intervalul ianuarie-noiembrie 2024, cu privire la nerespectarea, de către operatorii de servicii arhivistice de stat și/sau privați, a termenelor obligatorii pentru eliberarea documentelor solicitate de persoane fizice, tergiversarea nejustificată a eliberării unor adeverințe privind condițiile de muncă, sporuri și alte asemenea și care au fost măsurile dispuse în aceste cazuri; care sunt atribuțiile specifice inspectoratelor teritoriale de muncă în aplicarea dispozițiilor art. 260 alin. (1) lit.b) din Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii coroborate cu art. 7 alin.(6) și art. 8 alin. (5) din HG nr. 905/2017 privind registrul general de evidență a salariaților.

În sinteză, din răspunsul remis de Inspecția Muncii (nr. P4687/23130/29.01.2025), am reținut de interes pentru scopul sesizării noastre din oficiu următoarele:

- la inspectoratele teritoriale de muncă, au fost înregistrate, în intervalul ianuarie-noiembrie 2024, **485 de reclamații cu privire la nerespectarea de către operatorii de servicii arhivistice de stat și/sau privați, a termenelor obligatorii pentru eliberarea documentelor solicitate de persoane fizice**;
- s-au dispus controale care au vizat respectarea dispozițiilor art. 7, alin.(5) și (6) din HG nr. 905/2017 privind registrul general de evidență a salariaților precum și a dispozițiilor art. 34 alin. (5) din Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii, raportat la prevederile art. 139 alin. (2) din Legea nr. 360/2023, astfel:
 - o eliberarea, la solicitarea salariaților/foștilor salariați, un document care să ateste activitatea desfășurată de aceștia, durata activității, salariul, vechimea în muncă, în meserie și în specialitate, aşa cum rezultă din registrul personal

în termen de 15 de zile de la data solicitării, maximum 60 de zile calendaristice³:

- în cazul unei societăți care a fost radiată, petiționarii au fost îndrumați să se adreseze Registrului Comerțului și Arhivelor Naționale, pentru a identifica operatorul economic autorizat în prestarea de servicii arhivistice căruia trebuie să-i solicite adeverință;
- în urma controalelor efectuate angajatorii au depus la inspectoratele teritoriale de muncă documentele care justifică modul de soluționarea măsurilor constatate. În cazul în care nu au fost remediate deficiențele constatate, inspectoratele teritoriale de muncă au aplicat sancțiuni contraventionale în consecință;
- între Casa Națională de Pensii și Inspectia Muncii este încheiat un protocol de colaborare prin care se asigură accesul Casei Naționale de Pensii Publice și Caselor Județene de Pensii la informațiile din registrul general de evidență a salariaților, cu scopul de a reduce birocrația și timpii de răspuns la principalele probleme care pot apărea în stabilirea unor drepturi solicitate de cetăteni.

Concluzie: Răspunsul primit de la Inspectia Muncii vine să confirme faptul că inspectoratele teritoriale de muncă au atribuții de verificare și control la angajatori sau succesorii în drepturi a acestora atunci când încalcă obligația de a elibera adeverințele de vechime, fapta constituind contravenție.

Obligația angajatorilor, foștilor angajatori sau deținătorilor arhivei foștilor angajatori de a elibera angajaților sau foștilor angajați adeverință în care să ateste drepturile salariale de care au beneficiat în perioada raporturilor de munca este una indiscutabilă, ea rezultând din cuprinsul prevederilor art. 34 alin. 5) din Codul muncii, precum și din anumite prevederi din legislația pensiilor, respectiv art. 133 din Legea nr. 360/2023 și art. 125 din HG 257/2011 privind normele de aplicare a legii pensiilor.

Având în vedere concluziile prezentate pentru punerea în aplicare a garanțiilor constituționale reglementate la art. 47 și art. 52 alin. (2) din Constituția României, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin.(1) lit.f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, respectarea apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice emit prezenta

³ Art. 29, alin. (1) și (1') din Legea nr. 16/1996 a arhivelor naționale

R E C O M A N D A R E

- Inspecția Muncii în aplicarea prevederilor ce decurg din Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, cu modificările și completările ulterioare corroborate cu prevederile cap. III, art. 12, lit. A și lit. B din HG nr. 488/2017 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Inspecției Muncii, cu modificările și completările ulterioare, va analiza și va dispune măsurile de îndrumare a Inspectoratului Teritorial Vâlcea în ceea ce privește obligațiile legale ce-i revin atunci când operatorii autorizați în prestarea de servicii arhivistice sunt reclamați că refuză sau tergiversează eliberarea adeverințelor de vechime și/sau orice alte documente cu valoare practică în domeniul relațiilor de muncă;

- despre modalitatea de însușire a prezentei recomandări, Inspecția Muncii va informa Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Pitești, în termen de 90 de zile.

București, februarie 2025

